Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-riĭ de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 278. Brașov, Mercurĭ 18 (30) Decemvre 1896.

Zapisul Sașilor.

Au trecut deja două sĕptĕmânĭ, de când s'a pus în scenă cea mai nouă urmărire îndreptată în contra bărbaților noștri, carĭ au convocat întrunirile de alegĕtorĭ românĭ, mare parte ținute, ér parte oprite, în Octomvre anul curent, și până astădĭ vedem, că acéstă acțiune nu s'a estins mai departe, decât se estinde și teritoriul așa numitului *fundus regius* de odinióră.

Un singur cas ni-s'a semnalat din comitatele, ce nu sunt locuite de Sașĭ, anume casul dela Turda, dér și aicĭ, afară de ascultarea convocătorului întrunirei și a câtorva, carĭ au luat parte la ea, n'am audit sĕ se fi întêmplat nimic. Póte că acțiunea poliției din orașul Turda, atât de mult vestit pentru straniele sale simpatisărĭ cu Românii, sĕ se fi întârdiat și din causa sĕrbătorilor Crăciunului unguresc.

Dér abstragĕnd dela acest cas cu Turda, trebue sĕ constatăm, că afară de fostul *fundus regius*, unde administrația se află încă aprópe esclusiv în mânĭ săsescĭ, nu vedem desvoltându-se nicĭ un zel pentru validitarea tesei stabilite în ordinațiunea ministrului Perczel nr. reserv. 1211 dela 25 Noemvre 1896, de care se face amintire în motivele sentinței, cu care a debutat poliția nóstră din Brașov.

In acéstă ordinațiune, de sigur unică în felul ei, se anunță adecă de pe fotoliul ministerial, că după înalta chibzuire a Escelenței Sale unguresci, cluburile și comitetele alegĕtorilor românĭ, „deóre-ce au format părțĭ integrante ale partidei naționale române, sunt a se considera și ele de disolvate și funcționarea lor de interdisă, în sensul faimosului ordin al lui Hieronymi nr. 1488 din 1894."

Trebue sĕ reamintim aicĭ, că în Octomvre trecut numai pe teritoriul fostului Fundus regius s'au oprit întrunirile alegĕtorilor noștri, și și aicĭ nu pretutindenĭ, ci numai la Bistrița, Brașov și Sibiiu, va se dică în centrele principiale ale ținuturilor locuite de Sașĭ.

La Sibiiu s'a interdis ținerea conferenței generale a alegĕtorilor noștri pe motivul cunoscut, că legea electorală nu admite gruparea după naționalitățĭ, și s'a interdis două dile după ce s'a ținut, tot în Sibiiu, „Sachsentag"-ul.

Dér acest „Sachsentag" — trebue bine sĕ notăm — fusese convocat de astă-dată după o înțelegere prealabilă cu guvernul, cu adausul: „fără deosebire de naționalitate și confesiune", în urma căruia s'au născut cele mai înfocate discusiunĭ și s'au produs cele mai marĭ deosebirĭ de vederĭ chiar în sînul Sașilor de diferite nuanțe.

S'a dis, mai pe față, mai printre rêndurĭ, chiar și în foile săsescĭ, că comitetul central săsesc de aceea șĭ-a luat refugiu la acel expedient cu adausul, ca sĕ se deschidă guvernului o portiță, prin care sĕ pótă scăpa de imputarea, ce de sigur i-ar fi făcut'o șoviniștii, că décă a oprit conferența națională română, de ce permite Sașilor sĕ-șĭ țină conferența lor națională?

Prin acel adaus, Dr. Wolff și soțĭ au schimbat de-odată, ca și când ar fi atins numai cu o vărgea magică, tótă fisionomia esterióră a „Sachsentag"-ului și a făcut din el o conferență internațională.

Sașii moderațĭ dic, că printr'asta eĭ și-au salvat organisația partidului lor național, care acum póte în tignă sĕ culégă fructele „pactului", pe basa căruia a întrat cu steag cu tot în tabĕra guvernamentală.

Póte fi. Noi însĕ la rêndul nostru dicem, că prin dobêndirea permisiunei, de-a ținé conferența lor națională sub firma esterióră de internațională, Sașii au subscris zapisul lui Shyloc, prin care s'au dat legațĭ în mânile guvernului unguresc, punêndu-se cu totul la discrețiunea incomensurabilei sale dependențe de capriciile șovinismului maghiar, ce bântue țéra.

Și nu trebuia un argument mai viu pentru susținerea acestei părerĭ decât rolul extra-ordinar, ce l'au desvoltat de rêndul acesta tocmai autoritățile din comitatele locuite de Sașĭ în a întra în vederile faimósei ordinațiunĭ reservate a d-lui Perczel și a-i face pe voiă.

Este acésta prima rată, ce li-se cere conlocuitorilor noștri sașĭ pe basa zapisului, care l'au dat baronului Banffy pentru epocala concesiune, ce li-a făcut'o, permițêndu-le conferența națională cu căciula cosmopolită.

Papa în contra liturgiei unguresci. „Egyetértés" publică — și încă fără nicĭ un comentar — scirea, că Papa a dat o enciclică către episcopii catolicĭ din Ungaria, prin care ia posițiă în contra întroducerei limbei maghiare în bisericele greco-catolice ca limbă liturgică, ba ordónă chiar, sĕ se nimicéscă cărțile liturgice scrise în limba maghiară. Acéstă enciclică, după informațiunea amintitei foi unguresci, a și fost comunicată clerului din diecesa Eperjes. Mare necas va produce acéstă scire în sînul renegaților rutenĭ din Hajdu-Dorog, carĭ singurĭ au ținut sĕ-șĭ manifeste „patriotismul" prin cererea de-a se întroduce limba unguréscă în bisericele lor greco-catolice. De altmintrelea rĕmâne încă, ca scirea sĕ se confirme. Ar fi prea mare minune, ca șovinistele foi unguresci sĕ se mărginéscă a înregistra acéstă scire cu sânge rece, de cumva ar fi sigure în adevĕrătatea ei.

Procesul Stambulov.

După cum este cunoscut cetitorilor noștri, Marția trecută s'a început în Sofia, înaintea tribunalului militar procesul ucigașilor lui Stambulov. Procesul acesta avea sĕ se încépă încă în 13 Octomvre, a trebuit însĕ sĕ se amâne până acum, de óre-ce instrucțiunea nu era completă și de óre-ce unii dintre martorĭ n'au putut fi atuncĭ de față. Acuma tóte sunt pregătite. Actul de acusă dă un istoric destul de esact al întêmplărilor din 15 Iulie 1895 și este destu de interesant, că sĕ aducem la cunoscința cetitorilor noștri punctele mai însemnate cuprinse într'ênsul.

Cetitorii noștri póte că 'șĭ aduc aminte, că în diua de 15 Iulie 1895, Stambulov, după-ce petrecuse câte-va césurĭ în clubul „Union", eși pe la $7^{1}/_{2}$ óre séra cu fostul ministru Petkov și luà o trăsură, ca sĕ-l ducă acasă. Dintr'odată se audi o pușcătură și câțĭ-va ómenĭ se aruncară asupra trăsurei. Pe când Stambulov, Petkov și servitorul Gonciu săriră din trăsură, birjarul dete bice cailor și dispăru. Stambulov începù sĕ fugă către locuința sa, însĕ agresorii îl ajunseră. Unul dintre ei îĭ dete o lovitură în cap și pe când Stambulov umbla sĕ-șĭ scótă revolverul, căpătă nouĕ loviturĭ peste mânĭ. Se începù o adevĕrată luptă piept la piept, în care brațele și mânile lui Stambulov fură ciocârtite în modul cel mai înfiorător. Asasinii vĕdĕnd, că se apropie Petkov și Gonciu, — căcĭ tóte se petrecură în câte-va secunde, — o luară la picior. La câțĭ-va pașĭ îĭ aștepta o trăsură, și pe când poliția aresta pe Gongiu, care-i urmăria, Stambulov fù adus greu rănit în locuința sa. După o operațiune oribilă, în care trebuiră sĕ-i sĕ taie amêndouĕ mânile, și după suferințe grozave în timp de trei dile muri.

Instrucțiunea a stabilit, că birjarul Atzov a întocmit lucrurile astfel, ca sĕ fiă luat de Stambulov la eșirea din club și numai prin complicitatea lui s'a putut comite crima. De-asemenea s'a constatat, că asasinii s'au refugiat în trăsura lui. Instrucțiunea a isbutit chiar a stabili numele ucigașilor, anume: unul cu numele Halin, apoi Palin, Boni Gheorghiew, Tufekciew și birjarul Atzov. Aceștĭ trei din urmă au putut fi arestațĭ.

Se sciă, că în lunile din urmă ale vieței sale Stambulov de multe-orĭ s'a esprimat, că va fi asasinat și că tocmai aceia, carĭ erau datorĭ sĕ susțină ordinea publică, lasă curs liber conspirațiunei îndreptate împotriva lui. Convingerea acésta a lui se întărì și mai mult, când, deși se scia, că sufere de diabetis, tribunalul îi interdise a se duce în străinătate, ca sĕ-șĭ caute de sănĕtate, și la două scrisorĭ ale sale, principele Ferdinand nu-i dete nicĭ un rĕspuns.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

O crimă hypnotică.

(Traducere).

S'a întêmplat astfel:

Noi actorii dela „Capital Comedie Companie", avênd pe o lună ferii de vară, ne închiriasem cu toții o casă curățică și trăiam în ea cu mare comoditate și și mai mare economie.

Soru-mea Vera și soțul ei Edmund Hatherleigh făceau parte din societatea nóstră. Favorita lor era prima ballerină, sennorita Alcida Velasquez, o Spaniolă admirabil de frumósă și plină de temperament. De óre-ce însĕ era și favorita mea, — ba mai mult decât atâta, căcĭ eram îndrăgostit în ea nebunesce, — mĕ uitam la ea cu ochii în patru, și câte-odată mi-se părea, că cumnatu-meu e ceva cam prea . . . complesant față cu dênsa.

Intr'o seră, după cină, damele se retrăseseră, éră noi bărbații petreceam cu toții, fumând, bênd și mai schimbând câte o vorbă. Din întêmplare începurăm a vorbì despre hypnotism și despre fenomenele, carĭ stau în legătură cu acéstă miraculósă stare sufletéscă. Unii dintre noi clătinau din cap cu neîncredere și țineau de poveștĭ tóte, ce li se spuneau.

Hatherleigh însĕ, care înainte de a-se face actor, studiase medicina, vorbia despre acéstă materie cu un fel de autoritate convingĕtóre și cu toții eram uimițĭ de numĕrósele esemple aduse de el, cu deosebire de crime întêmplate în urma suggestiunei.

„Ei bine", disei eu, „doră nu voescĭ, sĕ susții, că décă-i suggerezĭ unei persóne hypnotisate o crimă, ea trebue sĕ o și îndeplinéscă?"

„De bună sémă trebue sĕ o îndeplinéscă!" rĕspunse Hatherleigh.

„Asta n'o cred odată cu capul. Ințeleg, sĕ câștigĭ óre-care influință sufletéscă asupra unor ființe slabe, lipsite de voință; dér așĭ vrea sĕ vĕd, cine ar fi în stare sĕ me hypnotiseze pe mine de esemplu".

„Te-ai învoi sĕ fii hypnotisat?" întrebà Hatherleigh. „Ei, cum ar fi, décă țĭ-aș dice, sĕ facĭ o încercare?"

„O, te rog, îțĭ stau cu totul la disposițiune".

„Bine", dise el; „așa-déră vom începe". La provocarea lui toțĭ ceilalțĭ părăsiră sala.

„Acum, necredinciosule", grăì cumnatul meu, „aruncă-țĭ țigara și uită-te drapt în ochii mei".

Făcui tóte după dorința lui, și uitându-mĕ drept în fața lui, vĕdui, că el nu ia nicĭ-decum lucrul de glumă, ci dimpotrivă face o față așa de seriósă, încât mĕ puse pe gândurĭ în tótă forma.

Un moment mai-mai că era sĕ las naibei tótă istoria, dér în cele din urmă, ca sĕ nu fiu luat în bătaie de joc, îmĭ luai inima în dințĭ și-l întrebai: „Ei, începĭ odată, orĭ ce facĭ?"

„Tocmai sunt gata a începe", rĕspunse el.

Așteptam acum sĕ-mĭ dea cu mânile pe la ochĭ, pe frunte, pe la témple, după cum vĕdusem de mai multe-orĭ, că fac magnetiseurii ambulanțĭ; nicĭ urmă însĕ de tóte acestea. El se uita numai pironit în ochii mei și încetul cu încetul simții cum mi-se împăinjenesc vederile, cum mi-se încâlcesc gândurile și cum mĕ părăsesce orĭ și ce putere de resistență. In cele din urmă nu mai vedeam, decât doi ochĭ, carĭ păreau, că se înfipseseră în mine și căutau sĕ mĕ cuprindă cu totul în stăpânirea lor.

Incercai sĕ-mĭ desrobesc vederile de aceste căutăturĭ înfricoșate, care mĕ stăpâniau cu atâta putere, dér înzadar. Eu rĕmaseiŭ ca înlemnit și ochii cei grozavĭ se făceau mai marĭ, și tot mai marĭ. . . . Dintr'odată însĕ farmecul mĕ părăsì, începui a mĕ desmetecì, căutai în jurul meu și vĕdui pe Hatherleigh, care mĕ privia cu un surîs batjocoritor și pe ceilalțĭ, carĭ se întorseseră érășĭ în sală și carĭ mĕ năpădiau cu felurite întrebărĭ:

„Ei, cum a fost? . . . Cum te-ai simțit? . . . Scii, ce-a fost cu tine? . . . Cum te simțĭ acum?"

Eu însĕ nu putui sĕ le dau nicĭ un

In timpul acesta Stambulow scrise o epistolă, în care da informaţiunĭ fórte precise despre complotul, a cărui victimă avea sĕ cadă, şi condus de pasiune denunţa ca instigator pe fostul ministru Nacevicĭ, un om, al cărui caracter îl ridică mai pre sus de orĭ-ce bănuială.

Preşedintele tribunalului militar din Sofia a dat, dela prima audiţiă, cetire acestei scrisorĭ atât de singulară din mai multe privinţe. Étă-o tradusă în întregul ei:

„Acéstă scrisóre sĕ se deschidă numai după mórtea mea. Ea conţine câte-va secrete ale adversarilor mei politicĭ, pe care va fi bine ca poporul şi judecătorii sĕ le cunóscă:

„Sofia, 16 Martie 1895. *S. Stambulov.*"

Planul asasinatului meu.

„In 15 Martie 1895 Zachariev veni în casa lui Safcov şi-l informă, că Nacevici a format împreună cu Tuffekciev o bandă de 10—15 ómenĭ, care trebuia sĕ se sforţeze de-a mĕ omorî cu orĭ-ce preţ. Aceştĭ brigandĭ locuiau în hanul fraţilor Ivanov. Nacevicĭ le-a promis, că nu vor fi condamnaţĭ la mórte în cas când vor fi arestaţĭ şi că după un an de închisóre ei vor fi graţiaţĭ de către principe. Nacevicĭ a dat banĭ pentru subsistenţa banditilor. Nacevicĭ şi Tuffekicev se întâlnesc în fiă-care séră şi converséză asupra detailurilor planului. Zahariev le comunică, că a trimis deja scrisorĭ conjuraţilor în provincia spre ai pune în curentul proiectatei asasinărĭ a lui Stambulov şi le-au dat ordin sĕ adreseze principelui depeşĭ de felicitare imediat după esecuţie, dicênd, că ţéra e scăpată de tiranĭ. Scopul acestor depeşĭ va fi de-a slăbì orórea omorului.

„Ajutorii lui Naun Tuffekciev, în asasinat, sunt fraţii Mancov şi Tasso Ivanov. Cum aceştĭ doi rĕufăcĕtorĭ sunt fórte violenĭ — ei sciu, că autorităţile judecătorescĭ vor isbuti ai prinde — şi cum ei n'au încredere în promisiunile lui Nacevicĭ, ei fac acum încercărĭ de-a sĕ reconcilia cu mine. Ei sĕ servesc ca intermediar de Gatev Garibov şi de Calpakciev. Fraţii Ivanov insistă ca reconciliarea sĕ nu întârdie, pentru-că ei sciu, că óra esecuţiunii omorului sĕ apropiă.

„Zahariev a mai informat pe Slacov, că o conspiraţie, la care i-au parte numĕroşĭ oficerĭ ai garnisónei din Sofia este urdită contra principelui.

„Avram Stanicev a comunicat lui Lukanov, că unul din agenţii secreţĭ ai capitalei l'a pus în curentul planului de-a asasina pe Stambulov prin banda lui Tuffekciev şi că poliţia însă-şĭ dă concursul ei bandei, comunicându-i acestuia órele când ese de-acasă Stambulov şi unde se duce.

„Bĕtrânul Strancov, care e amic cu'n Macedonian dela Debra, a dis lui Lukanov, că şi el are cunoscinţă de bandă şi l'a rugat sĕ avertiseze pe Stambulov.

„Tuffeciev, asasinul lui Belcef şi Vukovicĭ e angajat în serviciul studiilor drumului de fier central, ca sĕ n'aibă nimic de lucru în Sofia şi sĕ pótă consacra tot timpul în conducerea bandei. In diua când se va sĕvêrşi omorul, el va părăsi oraşul.

„Ratcho scie asemenea de omorul proiectat.

„Am pus pe hărtiă aceste indicaţiunĭ, ca sĕ se scie, că am fost bine informat asupra mişcărilor acestei bande şi că mai curênd séu mai târdiu din amicii mei şi copiiĭ mei sĕ pótă pretinde pedepsirea ei.

„Sofia, 16 Martie 1895. *S. Stambulov.*"

Patru lunĭ, după-ce a scris acésta scrisóre, Stambulov a cădut sub loviturile cuţitului asasinilor, pe carĭ i-a desemnat. Lucrurile s'au petrecut esact cum le-a predis el.

Ce viaţă a trebuit sĕ aibă acest om, din momentul când a părăsit puterea, când sĕ scia ameninţat în fiă-care moment de pumnalul inimicilor sĕi. Câtă grozăveniă de ură nu s'a adunat peste capul lui, ca acusatul principal, Teffekciev, negând în general participarea sa la crimă, sĕ esprime înaintea judecătorilor părerea sa de rĕu, că n'a putut sĕ sugrume cu propriele sale mânĭ pe „tiranul!"

Óre aceştĭ asasinĭ au lucrat pe propria lor socotélă? Tracta-tu-s'a óre de-o rĕsbunare personală, orĭ trebue sĕ se admită motive politice de ordine superióră?

Ar fi de dorit pretru bunul renume al Bulgariei, ca aceste cestiunĭ sĕ le clarifice procesul contra asasinilor şi ca monstruósele bănuelĭ, că au participat şi autorităţile la crimă sĕ fiă risipite.

SCIRILE DILEI.

— 17 (29) Decemvre.

Representanţa comunei Braşov va ţinê mâne, Miercurĭ, la órele 9 a. m. adunare generală la sfat, a căreia unic obiect la ordinea dilei va fi: alegerea funcţionarilor în posturile devenite vacante de un senator şi un asesor la oficiul orfanal şi în posturile ce eventual ar deveni vacante prin înaintarea celor ce adĭ sunt in funcţiune. Adunarea va fi presidată de d-l vice-şpan Dr. Frid. Jekel.

—o—

La prelegerea publică de Dumineca trecută au suprasolvit următorii d-nĭ şi d-ne: Elena A. Popovicĭ 1 fl. 60 cr., Gheorghe B. Popp 1 fl. 60 cr., Eugenia Arion 1 fl., Ioan Seniuţa 1 fl., Diamandi Manole, Bart. Baiulescu, I. Săbădeanu câte 80 cr., Simion Damian 1 fl., Căpitan Popa, Dr. Eugen Meţianu, D-şórele Waguer câte 80 cr., Nic. Ciurcu, I. Burduloiu, Nic. Mocanu, A. Vlaicu, Dr. G. Baiulescu, Vas. Bidu câte 60 cr., I. Bidu 40 cr. I. Duşoiu, Maria Navrea, Aneta Haller, Elena Voina, I. de Lemeny, Elena Mureşianu, G. Jaliu, Zoe Petric, G. Chelar, D. Făgărăşianu, V. Goldişiu câte 30 cr., Emilia Aron 20 cr., A. Dogariu 20 cr., Sterie Stinghe 10 cr.

Principele Dim. Ghica. Foile de dincolo aduc scirea îngrijitóre. că principele Dimitrie Ghica, preşedintele Senatului român, ar fi greu bolnav. In cursul dilei de erĭ, dice „Epoca", care ne-a sosit astădĭ, au circulat veştile cele mai desnădĕjduite despre starea preşedintelui Senatului.

—o—

Din Purcărenĭ primim scirea, că în două Duminecĭ din urmă, dér mai ales Dumineca trecută s'au manifestat marĭ nemulţămirĭ la biserică din partea poporului, din causă, cum ni-se spune, că s'au ingerat a servi în biserică persóne neagrăite poporului şi chiar necompetente. Pentru incungiurarea unor eventuale scandale, suntem rugaţĭ a atrage atenţiunea Veneratului Consistoriu metropolitan din Sibiiu asupra acestui cas.

—o—

Artista Teodorini. Celebra nóstră cântăréţă Elena Teodorini, după-ce a abandonat teatrul pentru cât-va timp, reia cariera artistică şi va da două representaţiunĭ estraordinare cu trupa de operă a teatrului naţional. In prima representaţiune, care va avê loc Sâmbătă 21 Decemvre, d-na Teodorini va cânta rolul Santuzzei în cavaleria Rusticană. A doua va avea loc Lunĭ, 23 Decemvre, cu opera Carmen.

—o—

Societatea diariştilor maghiarĭ din provincia s'a constituit Dumineca trecută. Preşedintele adunărei de constituire, ce-a fost convocată în Budapesta, dise în cuvêntul sĕu de deschidere, că nu e de-ajuns, ca cine-va sĕ lase după mórtea sa numai o anumită muncă spirituală familiei, ci mai trebue sĕ se îngrijéscă şi pentru timpul bĕtrâneţelor lor, ér pentru casurĭ de mórte sĕ îngrijéscă a-şĭ asigura familia contra lipselor materiale. Acesta e scopul constituirei societăţii, care are pănă acum 40 de membri şi în favorul căreia a început sĕ incurgă multe donaţiunĭ. Se pare însĕ, că s'a ivit o neînţelegere între diariştii ungurĭ din provincia, căcĭ nu toţĭ sprijinesc acéstă societate.

—o—

Epidemiă de porcĭ şi de vite la Cluşiu. Abia se deschisese la Cluşiu têrgul de porcĭ, care atâta timp a fost oprit din causa epidemiei, şi acum din nou a isbucnit între porcĭ epidemia. Din causa acésta têrgurile de porcĭ la Cluşiu érăşĭ sunt oprite. De-odată cu asta a isbucnit la Cluşiu şi între vite bóla de gură şi de unghii. Din causa acésta *s'a oprit şi têrgul de vite.* Peste tot, pe teritoriul oraşului Cluşiu este oprit a duce orĭ-ce animale cu unghia crepată.

—o—

Petrecere în preséra de Anul-nou st. n. Societatea militară scienţifică şi societatea casinei militare din loc va aranja în séra de Silvestru, 31 Dec. n. o petrecere împreunată cu tombolă, în sala redutei.

—o—

Inmulţirea gendarmeriei. „M. E." scrie, că ministrul de honvedĭ în înţelegere cu ministrul de interne au hotărît sĕ mai înfiinţeze încă şése comandamente de gendarmeriă, ér numĕrul feciorilor se va urca de 7003 la 7200 şi se vor mai înfiinţa încă 14 comande staţionare de gendarmĭ călărĭ şi 5 comande staţionare de gendarmĭ pedestri.

—o—

Poesii din epoca vechiă. Din Londra se scrie, că în „Museul Britanic" s'au aflat nisce poesii ale celui mai renumit poet liric grec Bacchylides, dintre carĭ pănă acum numai câte-va au fost cunoscute. Poesiile sunt scrise pe papirus egiptean şi se crede, că sunt din suta primă înainte de Christos. Pe papirus sunt scrise la 20 de poesii, dintre carĭ cele mai scurte sunt de câte 14 rêndurĭ, ér cele mai lungĭ de câte 200 rêndurĭ. Bacchylides în versurile sale, tocmai ca şi Pyndaros, preamăresce pe eroii curselor olympice, pe profeţii din Pythia şi cântă despre serbările din Isthmos şi Nemea. Mai interesant este versul, care are ca obiect un accident întêmplat la 472 înainte de Christos. Preamăresce pe Pherenicos, calul tiranului din Syracusa, Hieron, care poruncì lui Pyndaros şi lui Bacchylides sĕ scrie versurĭ despre calul sĕu iubit.

—o—

Mórtea lui Du Bois-Reymond. In 26 n. l. c. a murit în Berlin vestitul fisiolog, profesorul Dr. Emil du Bois-Reymond, în etate de 78 anĭ. Rĕposatul profesor a început încă în a. 1841 cercetările sale asupra electricităţii animalice; resultatele acestor cercetărĭ au fost publicate apoi în mai multe opurĭ epocale pe terenul fisiologiei. Du Bois-Reymond s'a distins fórte mult şi ca conferenţiar, tractând, afară de specialitatea sa, diferite materii scienţifice şi sociale.

—o—

Regele Ţiganilor este astădĭ, de bună sémă, danceul *Rigo János*, faimosul lăutar din Ungaria, al căruia nume îl vestesc astădĭ tóte gazetele din lume, spre fala şi mărirea neamului ţigănesc. Rigo adecă este acel cavaler din trupaşa ginte a Ţiganilor, care a cucerit inima princesei belgiane Chimay, pe care a făcut'o sĕ-şĭ părăséscă bărbatul şi sĕ l urmeze pe el, adecă pe Faraonul Rigo, în tóte căile vieţii sale. Rigo însĕ nu prea cunósce multe. Indată ce s'a vĕdut cu princesa de braţ, a luat'o la sănĕtósa spre Budapesta, căcĭ acésta a fost, bag-séma, singura cale, pe care o cunoscea el. In Budapesta a sosit „tînĕra părechiă" Sâmbăta trecută şi s'a încuartirat la otelul „Remi". Lăţindu-se vestea în oraş despre sosirea părechei „princiare", mulţime de curioşĭ se adunară la otel, pentru ca sĕ vadă cum îi stă Ţiganului Rigo ca soţ al unei principese.

—o—

Defraudarea dela S-t. Spiridon. Cercetările în cestiunea defraudării de 124,000 lei comise de cassierul Harnagea la Epitropia S-t. Spiridon, continuă cu multă activitate. „*Seara*" spune, că Vinerĭ s'a făcut

---

rĕspuns şi nicĭ nu sciam: am fost hypnotisat, séu nu.

„Cum a succes încercarea?" întrebai eu.

„Bine", rĕspunse cumnatul meu, „peste aşteptare. Am putut face tot, ce aveam de gând". Observai însĕ, că Hatherleigh rĕsufla greu şi 'şĭ ştergea sudórea de pe frunte.

„Ce, nu ţi-e bine?", întrebaiŭ eu speriat.

„Nu e nimic. Puterea ta de resistenţă m'a obosit puţin. Acum mĕ duc la culcare şi mâne nu-mĭ va mai fi nimic. Nópte bună!"

Cu acestea se depărtă. Noi ceilalţĭ însĕ rĕmaserăm încă câtă-va vreme împreună şi toţĭ se întrebau cu mirare, cum va fi în stare Hatherleigh sĕ dovedéscă, că eu în adevĕr am fost hypnotisat, după cum susţinea el.

In sfêrşit ne luarăm cu toţii „nópte bună" unii dela alţii, şi se 'nţelege, voiam sĕ mĕ dau la odihnă. In loc sĕ mĕ duc însĕ în odaia mea de culcare, mĕ simţii atras cu o putere iresistibilă spre antişambră, unde erau atêrnate de părete felurite arme. Tot cu aceeaşĭ putere mĕ vĕdui îndemnat, silit chiar, sĕ iau din cuiŭ un cuţit de vênat. Imĭ încordai tótă voinţa, de care mai dispuneam, ca sĕ pun la loc arma, pe care nu sciu pentru ce o luasem, dér în zadar, căcĭ. o altă voinţă, mai puternică ca a mea, mĕ sili sĕ o păstrez. Aceeaşĭ voinţă mĕ silì, sĕ mĕ furişez prin coridor; aceeaşĭ voinţă mĕ silì, sĕ deschid uşa de durmit a surorei mele, sĕ întru în odaie şi apoi sĕ închid uşa încetinel.

Odaia era abia luminată de o lampă cu glob colorat.

Dómne!... Dómne!... Ce căutam aicĭ?... Ce m'a adus aicĭ?... Cine îmĭ împinsese arma în mână?

Si dintr'odată înţelesei: Eu venisem, ca sĕ ucid pe sora mea!... Trebuia sĕ o ucid, orĭ cu voia, orĭ fără voia mea. O altă voinţă, mai puternică ca a mea, îmĭ porunciа.

Şi eu... eu ridicai cuţitul. Căutai cu cealaltă mână locul, unde aveam sĕ'l înfig în trupul surorei mele!

Ca fulgerul de iute voiam sĕ-i dau lovitura de mórte... când dintr'odată pare că cineva îmĭ reţinŭ mâna şi mi-se părù, că aud şoptindu-mi-se nisce cuvinte, cuvinte, pe carĭ — acum îmĭ adusei aminte — le mai audisem, când fusesem hypnotisat.

„Credĭ, că vei câştiga pe Alcida?... Nicĭ-odată nu va fi a ta. Alcida trebue sĕ fiă a mea.... mĕ înţelegĭ? — Tu şi soru-ta îmĭ staţĭ în cale. Tu 'mĭ vei lua de pe cap pe soru-ta. Vei lua cuţitul de vênat din antişambră, vei întra în odaia ei de durmit şi la două césurĭ o vei omorî!... O vei omorî!... înţelegĭ?... Nu numai sĕ o rănescĭ! — Aşa 'ţĭ poruncesc!"

Aşa rĕsunară din nou cuvintele, ce le mai audisem odată, şi eu... eu trebuia se îndeplinesc, ce mi-se poruncise.

Trebuia!

O lovitură... şi în aceeaşĭ clipită simţii ceva cădênd. Cuţitul îmĭ picà din mână şi eu îmĭ venii în simţirĭ.

Orologiul bătea două după miedul nopţii.

Sora mea, deşteptată de sgomotul, care se făcuse, începù sĕ ţipe.

„Ce este?... Ce cauţĭ tu aicĭ?"

„Nu sciu", rĕspunsei; „a cădut nu sciu ce".

Me apropiai şi-l recunoscui pe el... el Hatherleigh, cumnatul meu, care lovit de apoplexie, zăcea pe podele.

De bună sémă mĕ pândise, de bună sémă voise sĕ mĕ prindă ca ucigaş *in flagranti*, însĕ iritaţia cea mare l'a biruit şi fiind-că suferia de inimă, a murit dintr'odată, o clipită înainte de ce era se îndeplinesc grozava faptă.

Prin mórtea lui însĕ, voinţa lui s'a stins, şi din norocire şi puterea ei asupra mea. — Sennora Alcida însĕ de present este iubita, scumpa, adorata mea soţie.

Coronensis.

cercetare la cassieria Epitropiei şi s'a onstatat cu acéstă ocasie o negligenţă feomenală din partea administraţiei S-tului piridon: dela 1 Iulie nu se mai făcuse erificare cassei, cu tóte că fondurĭ respecabile au trecut printr'ênsa, în timpul cesta. S'a găsit un total de 760,000 lei, ea mai mare parte în efecte de stat. Nuaerar nu erau decât vre-o 40,000 lei. Lipesc din cassă 131,000 lei: din aceştia 24,000 lei furaţĭ de Harnagea, ér 7000 ei compturĭ şi credite neaprobate de epiropĭ. Fondul atacat de fostul cassier este cela al împrumutului de 600,000 lei, făut pentru băile dela Slănic. Se va mai face o a doua verificare, deóre-ce parchetul vrea sĕ revisuéscă întréga gestiune a casieriei lui Harnagea, dela 1892 până astădĭ. In acest scop, un inspector financiar a fost cerut dela minister. Dela prima perchisitie corporală ce s'a făcut lui Harnagea de către comisarul Ionescu, — în presenţa primului procuror şi a judelui instructor, — se găsì la dênsul 30354 lei, din carĭ 30340 în bilete de bancă cusute în inexprimabilĭ, ér restul de 14 lei în argint şi gologanĭ. Provenienţa acestei sume de banĭ Harnagea nu o póte esplica. El însĕ nu mărturisesce faptul, dér deja îndrăsnéla şi cinismul ce arătà, încep sĕ slăbéscă. Se speră, că în curênd se va descoperi şi restul de 74,000 de lei.

—o—

Călindarul Plugarului pe anul 1897 este cel mai mare şi cel mai eftin între călindarele românescĭ apărute până acum. Conţine *11 cóle de tipar*. Numai partea literară şi economică conţine vre-o 80 pagine format mare şi tipar compres garmond. In text se află şi câte-va ilustraţiunĭ frumóse. Un esemplar costă numai 25 cr. De vêndare la Tipografia „A. Mureşianu" în Braşov.

Deputaţĭ mirenĭ pentru congresul naţional bisericesc în diecesa *Caransebeş*:

1) în cercul Valeaboului: Dr. Petru *Ionescu*, profesor la Institutul pedagogic diecesan în Caransebeş; 2) în cercul Lugoş: Dr. Alexandru *Mocsonyi*; 3) în cercul Făget: Titu *Haţeg* advocat în Lugoş: 4) în cercul Buziaş: Ioan *Ioanaşiu*, asesor consistorial în Caransebeş; 5) în cercl Ghilad: Traian *Barzu*, asesor consistorial în Caransebeş; 6) în cercul Vêrşêţ: Vladimir *Spătariu*, advocat în Vêrşêţ; 7) în cercul Iam: Petru *Corcan*, protopretor în Iam; 8) în cercul Sasca-montană: Coriolan *Bredicean*, advocat în Lugoş; 9) în cercul Oraviţa-montană: Ilie *Trăilă*, advocat în Oraviţa-montană; 10) în cercul Bocşa-montană Ioan *Budinţianu*, advocat în Bocşa-montană; 11) în cercul Caransebeş: Constantin *Burdea* primariu orăşenesc în Caransebeş; 12) în cercul Ohabistra: Teodor cav. de *Seraciu*, locotenent mareşal c. şi reg. din Caransebeş; 13) în cercul Teregova: Patriciu *Drăgălina*, profesor diriginte la institutul pedagogic diecesan în Caransebeş; 14) în cercul Domaşnia: Ilie *Curescu*, locotenent în pensiune şi preşenite al comunităţii de avere în Caransebeş; 15) în cercul Mehadia: Vasilie *Segercean*, prim forestier în Orşova; 16) în cercul Prigor: Ioan *Sirbu*, din Rudăria; 17) în cercul Bozoviciu George *Bogoeviciu*, esactor la fundaţiunea „Gojdu" în Budapesta; 18) în cercul Biserica-albă: Dr. Aureliu *Novac*, advocat în Biserica-albă; 19) în cercul Alibunarĭ: Petru *Tisu* advocat în Panciova.

Pe teritoriul consistoriului *aradan* au fost aleşĭ următorii d-nĭ: In cercul Arad Romul *Ciorogariu* profesor în Arad. In cercul Radna Teodor *Ceontea* profesor în Arad. In cercul Giula Dr. Nicolau *Oncu* directorul institutului „Victoria" în Arad. In cercul Vilagoş Aurel *Suciu* advocat în Arad. In cercul Ionopolea George *Feier* advocat în Boroşineu. In cercul Butenĭ Petru *Truţa* advocat în Arad. In cercul Hălmagĭ Dr. Constantin *Groza* medic în Gurahonţ. In cercul Birchiş Dr. Eugiu *Mocsonyi* mare proprietar în Capolnaş. In cercul Chisĕtĕu George *Ardelean* advocat în Timişóra. In cercul Lipova Dr. Zeno *Mocsonyi* de Foen mare proprietar în Bulcĭ. In cercul Vinga Vicenţiu *Babeş* membru academiei române. In cercul Timişóra Paul *Rotariu* advocat, în Timişóra. In cercul B.-Comlos Dr. Nestor *Oprean* advocat în S.-Nicolaul-mare.

Din camera română.

Şedinţa dela 12 Decemvre v.

D-l *Dobrescu-Argeş* vorbesce în contra proiectului de adresă. Trecênd la cestiunea Metropolitană, oratorul biciuesce purtarea membrilor Sinodului. Vorbesce de neregularităţile, carĭ s'au petrecut în acéstă afacere. Este de părere de-a se revisui legea sinodală, şi sĕ se facă un Sinod din clerul mirean şi din laicĭ.

D-l Dobrescu trece apoi la învĕţătorii de sate, cestiune asupra căreia insistă forte mult. Asupra acestor puncte principale, dice d-sa, mesagiul nu vorbesce nimic şi nu promite nicĭ o îndreptare, de asemenea nu se găsesce nimic cu privire la reforma impositelor, în cestiunea islazurilor şi altele.

D-l *Gorgos* vorbesce despre defectele sistemului electoral din România şi imitarea puterei executive. Art. 31 din Constituţiune, dice, e o simplă ficţiune. In loc de trei puterĭ în Stat, cea judecătorescă, legislativă şi esecutivă, nu avem decât una singură: pe cea esecutivă. Trebuesce cu totul lărgită inamovibilitatea magistraturei şi vĕ declar, că cu tótă inima aprob partea din Mesagiu cu privire la acest punct.

Oratorul face apoi istoricul alegerilor şi conchide, că tóte resultatele alegerilor au fost întotdéuna pur guvernamentale. Dă esemplu ultimele alegerĭ, în carĭ conservatorii, după 7 anĭ de guvernamênt, nu au reuşit sĕ ia un loc în parlament. Oratorul atribue acest lucru sistemului greşit electoral.

D-l Gorgos se declară părtaş al sufragiului universal şi al representărei minorităţilor în parlament. Numai ast-fel se va face sĕ dispară anomaliile electorale de până acum.

Oratorul cere ca actualele Corpurĭ Legiuitóre sĕ convóce constituanta pentru revisuirea Constituţiei şi proclamarea votului universal. Sĕ facem noi acéstă reformă democratică, căcĭ décă o vor face alţii, puterea partidului liberal e perdută. (Aplause).

D-l *V. Kogălniceanu* declară, că e democrat constituţional. A rĕmas uimit, anul trecut, de sgomotul ce se făcea în jurul legendei alegerilor libere; până şi Anglia, ţara clasică a constituţionalismului, trebue sĕ fi rĕmas uimită de aşa disa libertate electorală din România. A surprins pe tótă lumea, că din partidul conservator, un partid mare, cu un trecut istoric, dela Unire încóce cu rădăcinĭ în ţéră, nu a putut pătrunde nicĭ un partisan. Faptul acesta e o dovadă sdrobitóre contra afirmaţiunii, că alegerile au fost libere.

Vorbitorul (mereu întrerupt) părăsesce subiectul libertăţii în alegerĭ şi trece la administraţia Dobrogei, pentru care cere drepturĭ egale cu cele ale României. — Şedinţa se ridică.

Şedinţa dela 13 Decemvre.

Inainte de a intra în ordinea dilei, d-l *Politimos* întrébă pe primul ministru, în vederea cărui drept representantul Papei la Bucurescĭ în loc sĕ se intituleze archiepiscop, a primit titlul de Metropolit. D-sa întrébă de asemenea décă este adevĕrat, că s'au început tratărĭ pentru înfiinţarea altor două episcopate catolice: la Galaţĭ şi Craiova.

D-l P. S. *Aurelian, preşedintele consiliului*, declară, că Monseniorul Hornstein e archiepiscop catolic, ér nu Metropolit. Intru cât privesce cestiunea episcopatelor despre care vorbesce d-l Politimos, preşedintele consiliului spune, că ministrul cultelor va da peste trei dile rĕspunsul cuvenit.

D-l *Politimos* se declară satisfăcut de rĕspunsul guvernului şi camera intră în ordinea dilei.

Românii din Ardél în 1733.

In numĕrul din urmă al „Convorbirilor literare" (Nr. 12 din 1 Dec.) s'a publicat un studiu de d-l G. Bogdan-Duică, despre o statistică a Românilor ardelenĭ, făcută în 1733 de episcopul *Iòn Inoc. Clain*, cu ajutorul clerului sĕu. Statistica acésta este, după cum afirmă autorul, întâia statistică făcută în Ardeal de Românĭ şi avênd în vedere numai pe Românĭ. Cu privire la numĕrul Românilor, şi la distribuirea lor în diferitele ţinuturĭ ale Ardealului, aflăm în studiul în cestiune următórele date:

„După calculul meu, făcut pe temeiul cifrelor lui Clain, poporul român, din Ardeal era concentrat la 1733 în următorul chip:

Locuitorĭ.		Localităţĭ.
1—25	Românĭ se aflau în	821
25—50	„ „ „ „	725
50—100	„ „ „ „	376
100—200	„ „ „ „	114
200—300	„ „ „ „	19
300—400	„ „ „ „	3
400—500	„ „ „ „	2
500—600	„ „ „ „	2
600—700	„ „ „ „	—
700—800	„ „ „ „	1
Necunoscut numĕrul locuit din		15
Suma totală . .		2078

Localităţile cele mai populate erau:

cu 700—800 loc. rom. *Răşinarul*;

cu 500—600 „ „ *Sĕliştea* (lângă Sibiiu) şi *Bărgăul*;

cu 400—500 loc. rom *Câmpenii*, *Jina* şi *Arieşul-Mare*;

cu 300—400 loc. rom. *Vidra* şi *Avrigul*;

cu 200—300 loc. rom. *Maier*, *Rebrişora*, *Mocodu* (în părţile Năsăudului); *Sadu*, *Boiţa*, *Vestemul*, *Gurarîului*, *Orlatul*, *Sibielul* (în părţile Sibiiului); *Zlatna*, *Bistra* (în Munţii Apusenĭ); *Sas-Sebeş*, *Apoldul-Mic*, *Şaldorful*, *Orăştia*; *Săcădate*, *Porceştĭ*, *Racoviţa* (despre Făgăraş) şi *Deva*.

Erau aşa-déră abia vre-o 26—28 locurĭ, în care poporul român era mai bine concentrat; în Nord patru; în Sud trei-spredece, adecă cele mai multe; în Vest, în munţĭ, cincĭ; pe Murĕş şi ţinuturile lui, în partea vestică, cincĭ.

Localităţile numite sunt tóte aşedate în munţĭ orĭ în pólele lor, orĭ aprópe de ele. Valea Murĕşului este de altă parte cunoscută ca un drum de progres pentru poporaţia română, căreia pe aicĭ îi deschiseseră calea *în mare parte* prădările Turcilor şi pustiitorul foc al rĕsboiului.

Caracterul naţional al comunelor Clain îl însémnă lămurit, indicênd, care-i sat român, valachicus, care-i loc mixt, mixtus. El a conscris **1249** *comune române şi* **829** *mixte.* — Datele privitóre la Ţéra Bârsei lipsesc în statistica lui Clain.

Concurs literar.

Conform decisului 25 din şedinţa a doua a adunării generale ordinare dela 9 Mai n. 1896 şi conform punctului II din raportul general al comitetului, escriem prin acésta premiu de 100 fl. v. a. pentru *cea mai bună carte românéscă, menită ca manual în şcóla poporală*, din orĭ-ce ram al învĕţământului, cu termin de concurs până la 1 Sept. n. 1897, pe lângă următórele condiţiunĭ:

1) Cartea sĕ conţină întreg materialul de învĕţămênt al ramului respectiv. 2) Cuprinsul sĕ nu fiă vast, dér împărţit în grade concentrice; sĕ fiă espus în stil clar şi concis, ér ortografia sĕ fiă a academiei. 3) Lângă manuscriptul scris în trei esemplare anonime, sĕ se acludă o cuvertă sigilată şi provĕdută cu un motto, care sĕ conţină înlăîntru numele autorului. 3) Dreptul de proprietate se va regula special între reuniune şi autor. 5) Manuscriptele sĕ se trimită la adresa preş. reuniunii în Arad, cel mult până la terminul sus amintit.

Arad, din şedinţa ordinară a comitetutui central, ţinută la 5 (17) Dec. 1896.

Teodor Ceontea, preşedinte. — *Nicolae Ştefu*, secretar I.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 28 Decemvre. Ministrul de esterne Scorţescu a declarat adĭ în Camera între aplause, că raporturile României cu Rusia sunt escelente; România însĕ stă în cele mai bune raporturĭ şi cu tóte celelalte puterĭ.

Bucurescĭ, 28 Dec. Mareşalul Basarabiei, seful nobilimei române, d-l Iòn Catargiu, a încetat din viéţă la Chişineu.

Belgrad, 27 Dec. Scupştina votând o lege, prin care modifică procedura civilă în contradicţie cu constituţia, Regele a refusat sĕ semneze acéstă lege, ca fiind neconstituţională. Ministrul de justiţie a publicat atuncĭ discuţia confidenţială, ce a avut loc la palat şi a atacat conclusiunile ei. Aflând, afară de acésta, că Scupştina are sĕ voteze prin aclamaţiune o altă lege asupra băncilor ipotecare, de asemenea contrarie constituţiei, Regele a cerut retragerea ministrului de justiţie. Ceilalţĭ membri ai cabinetului s'au declarat solidarĭ cu colegul lor şi şĭ-au oferit demisiunea Regelui, care a primit-o. Discuţiunile ce domnesc în partidul guvernamental ar face, de altmintrelea, îndoiósă votarea budgetului.

Bucurescĭ, 28 Dec. Comisarul Ionescu, din Iaşĭ, a găsit Vinerĭ la Harnagea cassierul necredincios dela epitropia S-tului Spiridon, suma de 60,000 de lei. Se crede, că restul de 90,000 sunt ascunşĭ în Bucurescĭ. S'a descoperit, că Harnagea, care era şi cassier al secţiunei de Iaşĭ a societăţii pentru învĕţătura poporului român, a furat şi d'aci 1100 de lei.

Belgrad, 27 Dec. D-l Simicĭ, ministru la Viena, a fost chemat la Belgrad pentru formarea unui cabinet nou. Foştii miniştri rĕmân însărcinaţĭ cu espedierea afacerilor.

Sofia, 26 Dec. In procesul Stambulov, martorul Sabine Emanuelovicĭ, la care locuia Boni, declarà, că acesta luase un tovarăş de odaiă anume Mihal Karterw (?) şi care nu era altul decât Halin. Armurierul Simoni confirmă, că revolverul găsit a fost cumpĕrat de Tuffekciew. Trei doctorĭ esperţĭ sunt de părere, că Stambulov avea încă deplina sa consciinţă, în cursul celor două dile după asasinat. Ascultarea martorilor s'a terminat. Lunĭ vor începe pledoariile.

DIVERSE.

Istoria unui mărgăritar. Din Viena se anunţă: In luna Decemvre a anului 1885 se întêmplà în Viena o spargere la argintăria Granichstädten şi s'a furat mai multe obiecte scumpe în preţ de 250,000 fl. Dilele aceste din întêmplare dădù în urma unui mărgăritar, care a dispărut cu ocasiunea furtului din 1885. Un argintar, cu numele Goldschmid, a venit din Paris la Viena cu bijuterii de vêndut, acĭ el făcù cunoscinţă cu proprietarul prăvăliei Granichstädten. Acesta, când Goldschmid îĭ arătà o sculă scumpă, recunoscù în ea un mărgăritar adevĕrat, care odată era proprietatea lui. Mărgăritarul avea un semn, şi anume la o parte era puţin sgăriat. Poliţia a făcut cercetare şi i-a succes a afla că mărgăritarul până acum numai a fost proprietatea mai multor argintarĭ din Europa; ér cel din urmă proprietar este un giuvaergiu din Pensilvania, care nu scie sĕ spună, cum a ajuns mărgăritarul în proprietatea sa.

Bun esemplu. *Tatăl către copil*: „Eu m'am convins, că tu de multe-orĭ umbli cu minciuna. Asta nu'mĭ place. Trebue totdéuna sĕ spui adevĕrul". — *Copilul*: „Tată, nu sciu cine e la pórtă!" — *Tata:* „Mergĭ de vedĭ, cine e! şi décă întrébă de mine, spune-i, că nu's acasă!"

Esamen juridic: — „Sĕ admitem casul d-le, că aveţĭ drepturĭ eventuale asupra unei importante succesiunĭ. Ce veţĭ face în general înainte de-a o dobândi?"

— „Voi face datorii!"

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Decemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de coróne ung. 4%	99.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	122.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.40
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.40
Imprum. ung. cu premii	150.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	137.—
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	120.90
Losurĭ din 1860	143.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	934.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	412.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	374.—
Napoleondorĭ	9.53½
Mărcĭ imperiale germane	58 90
London vista	120.—
Paris vista	47.55
Rente de coróne austr. 4%	100.80
Note italiene	45.35

Cursul pietei Brașov.

Din 29 Decemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.43	Vênd.	9.43
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75		Vênd.	101.75

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Anunciurĭ

(inserțiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise administrațiunĭ. In casul publicării unuĭ anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.		Stația		Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö-Telegd		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4.06			Bratca		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12 20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău		6.54	3.18			7.37
8 34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8 40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2.52	6.27		Apahida			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriș		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea		Teiuș Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11.49	6.08			Uiuóra			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6 19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17		Aiud			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05		1.30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29		12 57	3.06
12.33		2.08				Crăciunel			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu		2.48	12.40		11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa			12.01		11.28	1.54
1.34		3.31		9.42	sos.	Copșa-mică	pl.	2.15	11.41		11.10	1.35
2.13		3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14		11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș			10.55		10.48	12.45
3.04		4.45		10.22		Elisabetopol		1.40	10.21		10 18	12.16
3.40		5 27		10.51		Sighișóra		1.06	9.42		9.43	11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu		12.52	9.12		9.19	11.16
5.34		7.50		12.26		Homorod		11.54	7.45		7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoștonfalva			7.02		7.22	9.25
6.41		9.07		1.15		Apața		11 11	6.36		6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra			5.58		6.33	8.28
8.—		10.25		2.09	sos.	Brașov	pl.	10.10	5.08		5.57	7.48
3.55		11.—		2.19	pl.		sos.	10 05	5.20			9.08
4.40		12.26		3 01		Timiș		9.39	4.14		5.20	8.28
5.10		1 11		3.31		Predeal		9.12	3.32		4.14	8.01
12.00		8 30		9.30	sos.	Bucurescĭ	pl.	5.35	9.15		3.32	3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón		Stația		Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoș		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorhei	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9.35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghiriș — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.	Stația	tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt			Stația		tren mixt	Tren mixt	tren de persón	tren de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	12 57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29	Marța și Vinerea		8.57
	6.16		3.58			Avrig		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt	Stația	trenu mixtŭ	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrneștĭ

trenu mixtu	trenu mixtu	trenŭ mixtu	Stația	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu
8.35	4.55		Brașov	7.44	1.29	
10.28	6.36		Zĕrneștĭ	6.20	12.05	

Mureș-Ludoș — Bistrița

	Numai Luni'a comunică	N. Marța comunică	Stația	Circulă numai Marța		Numai Vinerĕ circulă
4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41		Țagn-Budatelic		4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3 44	8.46
8.33	3.02		Lechința		2.48	7.43
9 07	3.41		Ș.-Măghiăruș		2.01	6. 2
9.59	4 55		Bistrița		1.16	5 55

Arad — Timișóra

				Stația				
6.20	11.25	5.		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5.10	Seghedin.	6 05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenu mixtu	trenu mixtu	Stația	trenu mixtu	trenu mixtu
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenu mixtu	trenu mixtu	Stația	trenu mixtŭ	trenu mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfalĕu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.